

MEMO

Aan :

Van :

Datum : 10 maart 2020

Onderwerp : ruimtelijk advies aspect cultuurhistorie beoogde locatie zonnepark
Boksveenweg Eibergen

Zaaknummer : nnb

Bij deze het (concept)advies voor het aspect cultuurhistorie voor het beoogde zonnepark aan de Boksveenweg in Eibergen.

Advies

1. De planlocatie heeft een hoge cultuurhistorische (landschaps)waarde, vanwege het behoud van het karakter van een rationeel ontginningslandschap. Een nader cultuurhistorisch onderzoek mag op basis van de beleidsregel 'cultuurhistorie in ruimtelijk beleid' gevraagd worden. Of dit inderdaad wenselijk is, hangt samen met het advies van de adviseur ecologie en landschap. Maar vanuit cultuurhistorisch oogpunt geeft de voorgenomen ontwikkeling geen directe aanleiding voor een voorbehoud.

Inleiding

De gemeente Berkelland verkent een locatie voor de bouw van een zonnepark aan de Boksveenweg in Eibergen in het buurschap Holterhoek.

Team Dienstverlening vraagt hiervoor advies over het onderwerp cultuurhistorie.

Beoordelingskader

Het behouden en versterken van aanwezige cultuurhistorische waarden¹ op gebiedsniveau is een streven bij de ontwikkeling van en besluitvorming op ruimtelijke plannen. Daarvoor moeten deze cultuurhistorische waarden vooraf in het proces van ruimtelijke ordening beschreven en onderzocht worden. Dit is de aanzet om de waarde van het cultureel erfgoed als kans te zien bij ontwikkelingen of bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

---

¹ Bij cultuurhistorische waarden gaat het over de positieve waardering van alle onderdelen die zich zichtbaar of onzichtbaar in onze leefomgeving bevinden en een beeld geven van een historische situatie of ontwikkeling. Deze waarden horen bij de manier waarop we onze omgeving beleven, inrichten en gebruiken.

Hieronder staan de regels die van toepassing zijn bij voor de beoordeling van aanwezige cultuurhistorische waarden en hoe we hiermee om moeten gaan:

1. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)
2. Erfgoedwet;
3. Erfgoedverordening gemeente Berkelland 2012
4. Besluit ruimtelijke ordening 2012 (artikel 3.1.6, lid 2, onderdeel a)
5. Cultuurhistorische Waardenkaart 2017
6. Beleidsregel 'Cultuurhistorie in ruimtelijk beleid' Berkelland 2017

beoogde ontwikkellocatie.

Zicht op de planlocatie vanaf de hoek Boksveenweg/Winterswijkseweg

Inhoudelijke beoordeling

We inventariseren en analyseren alle cultuurhistorische waarden vooraf in het proces van ruimtelijke ordening. Hiermee wordt iedereen er toe aangezet om de waarde van cultureel erfgoed als kans te zien bij ontwikkelingen of bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

A. Beschermd monumenten

Op de planlocatie en in de directe omgeving bevinden zich geen beschermde monumenten. Ook ligt de locatie niet in een beschermd dorpsgezicht.

B. Bouwhistorische waarden

Op beide planlocaties bevinden zich geen bestaande bouwwerken. Er zijn geen bouwhistorische waarden aanwezig.

C. Historisch-stedenbouwkundige en landschappelijke waarden

De planlocatie ligt van oorsprong in een jonge heideontginning met perceelsrandbeplanting (type Ha1, par. 3.6.6. RAAP 2016)

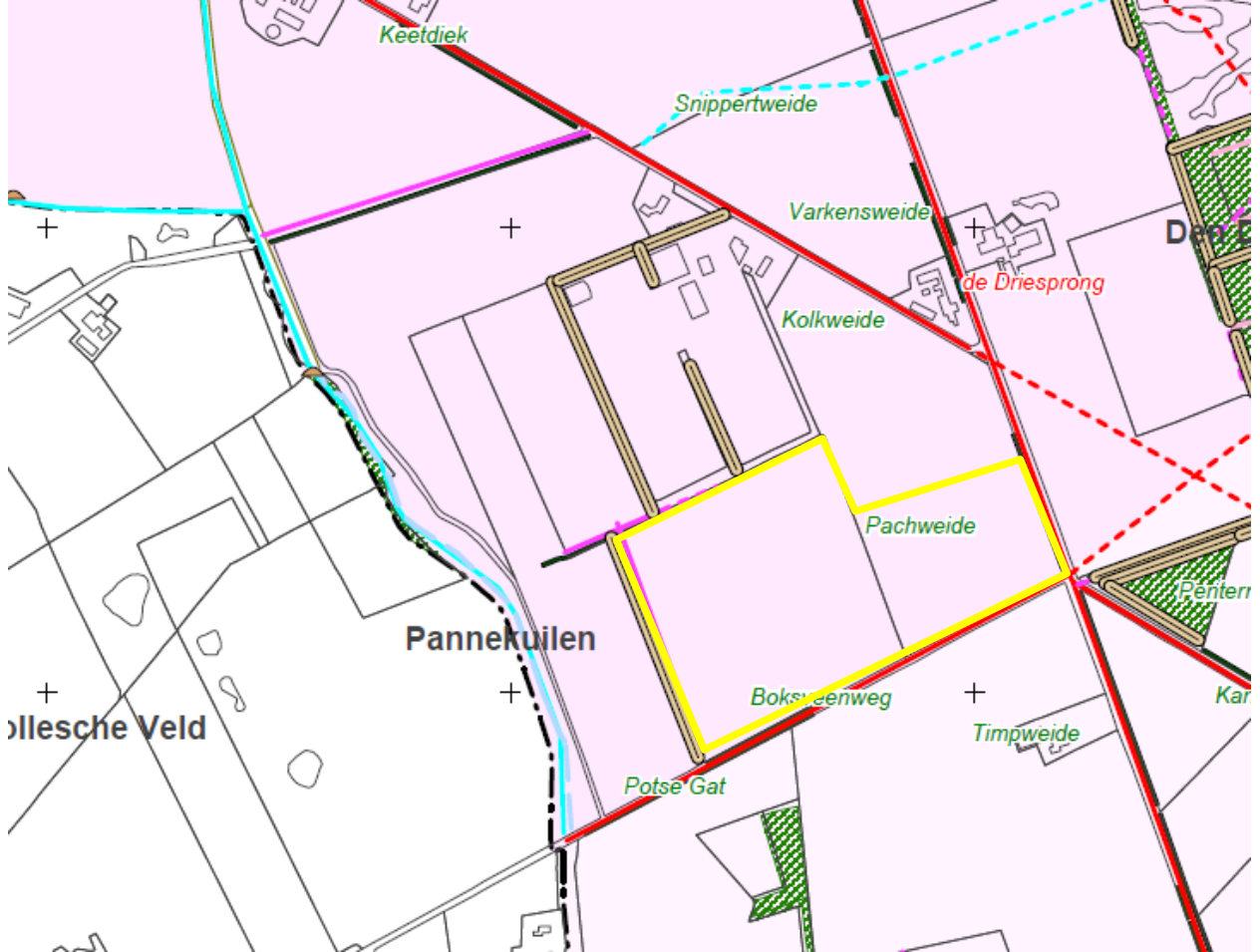
Hier, in het zuidoostelijke deel van de gemeente, maar ook tegen de noordelijke gemeentegrenzen aan, lagen de heidevelden die na de verdeling van de marke tot landbouwgrond werden ontgonnen. Belangrijkste kenmerk is vooral de rationele structuur, zonder oudere ontginningen daarin opgenomen. De dichtheid van de genoemde perceelsrandbeplanting was sterk wisselend; op weinig plekken ontstond er een dicht net aan houtsingels, zo ook niet op de planlocatie. Pas in de jaren 20 van de 20ste eeuw is dit deel in cultuur gebracht. Door de ontginning ontstond geleidelijk een nieuw patroon aan erven, maar deze bleven op de oude bestaande gemeenschappen gericht. Door de kenmerkende rationele structuur is het gebied relatief robuust gebleven is voor moderne ontwikkelingen. Met uitzondering van een opschaling en intensivering van het agrarisch landgebruik is het karakter van het gebied goeddeels hetzelfde gebleven. Op de westelijke perceelsgrens is een aarden wal op de kernerkenkaart ingetekend, maar deze lijkt van onbetekenend belang.

Dit zijn de relevante landschappelijke waarden van de planlocatie waar rekening mee gehouden kan worden.

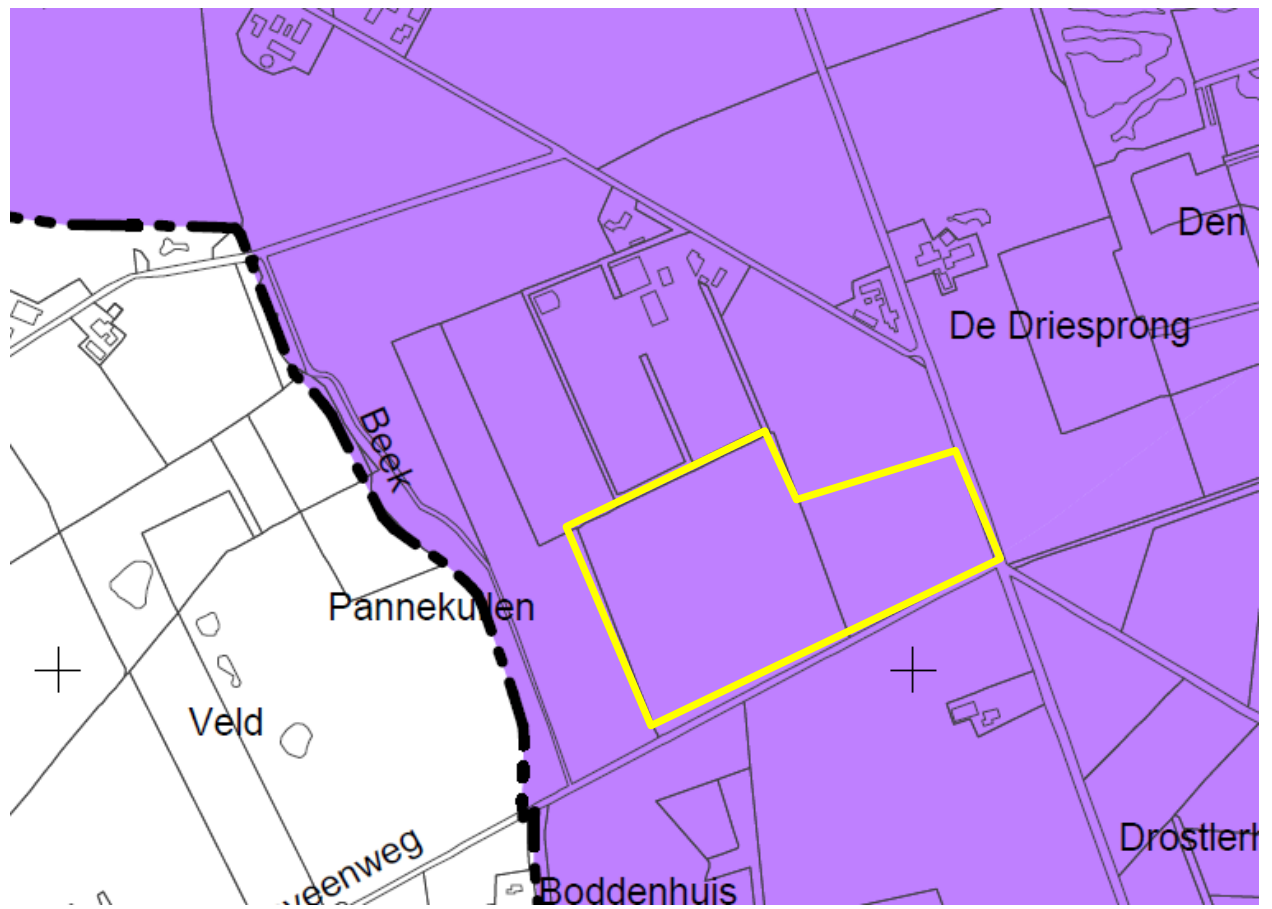
A. Historisch-geografische waarden

De planlocatie ligt in het Zwolsche Veld, ten zuiden van het Eibergse Veld, in de buurtschap Holterhoek. In de omgeving is in het verleden veel klei gewonnen voor het bakken van pannen en stenen. Het gebied is bekend als 'Pannekullen'. Op de nabijgelegen Koerboom en bij camping De Goede Hoop stonden steenbakkerijen. Met de herindeling van 2005 is de gemeentegrens gewijzigd en is een groot deel van het zuidoostelijke deel van Eibergen, inclusief buurtschap Zwolle overgegaan in de nieuwe gemeente Oost Gelre. Hierbij is voor een groot deel de Leerink- of Hupselse Beek gevolgd, tevens de oude grens van de kadastrale gemeente Beltrum. Ten noorden van de planlocatie bevindt zich sinds 1996 het 'Reststoffencentrum Eibergen', een nevenvestiging van Dusseldorp Infra, Sloop en Milieutechniek. Daarvoor was het bekend als sloopbedrijf van de fa. Aloys (en later Robert) Penterman. Het bedrijf is een provinciale inrichting.

Dit zijn historisch-geografische kenmerken die relevant zijn voor de planlocatie.

uitsnede kenmerkenkaart

uitsnede waarderingenkaart

Conclusie / advies

Qua waardering is aan de planlocatie wel een hoge cultuurhistorische waarde toegekend, vanwege het behoud van het karakter van een rationeel ontginningslandschap. Een nader cultuurhistorisch onderzoek mag op basis van de beleidsregel 'cultuurhistorie in ruimtelijk beleid' gevraagd worden. Of dit inderdaad wenselijk is, hangt samen met het advies van de adviseur ecologie en landschap. Maar vanuit cultuurhistorisch oogpunt geeft de voorgenomen ontwikkeling geen directe aanleiding voor een voorbehoud.